

Tã îgĩ-îgĩ Yākóbã dríḡá sī Yākóbã

Tã 'è'á zīlâ nīlī sīsī rī

Yākóbã îgĩ wárāgã nô krístō 'bá drī ndrī. Gólâ lě ãmâ drī rīrī ãmákâ āngó drīî nōngá 'èzó rīlī krístō 'bá ró rī tã lâ nīlī dódó. Gólâ âtâ tã trá dūû â'dólé krístō 'bá yī drī nīlī, òzō rīrī gólâ â'dózó ngá ākó rī kâtí, Sātánā rī bāfí cācā òjīlā drī 'dēzó 'á lâ tã ònjí 'èlé, ngá gólâ ãmâ drī 'è'á 'èlâ òzō lāḡō ngátá ngá lāzé āâ'dô ãmâ 'è'á rī, tālâ â'dô-â'dô lómbé-lómbéwá 'bá ró rī, áru-áruwá, rīlī mánīsī tã âtâ-âtâ ãmákâ ãmâ āzī-āzī yī drī rī 'bálé lātī mbī 'á, gō'dá kpá tã rātāā 'è'è kâ Ôvārī drī rī bē.

¹ Mâ Yākóbã rû î'bū 'bá Ôvārī kâ ró gō'dá kpá Kúmú Yésū Krístō kâ rī î'dí. Má 'è nī-bē-yā ānī òjīlā Ôvārī kâ nyāānyā lâ ró vō drī āzā 'bá yī 'ásī rī yī drī ndrī kākāḡā.

Tã gólâ fīî âtū-âtū kâ kâyī lāḡō kâ rī 'bá yī sī rī

² Ámâ âdrúpī yī ámâ îzó yī bē, òzō tã ûjū gō'dá lāḡō bē rī ūūsū ānī trá rī, nī ndrē lāḡō rī 'dí ngá ònjí ró kô. Nī trō â'dólé ngá tãndí ró, tālâ 'dīî â'dô â'dó'á nōtí. ³ Òzō tã ûjū 'dí ò'è ānī trá kpīî līfī 'bā'bā ānīkâ Ôvārī drīî rī áyélé rī, â'dô ānī 'bā'á gō'dá fīî âtūlī kôrô. ⁴ Òzō nī òrī fīî âtū-âtū sī kárá rī, nī â'dô îcá'á cú rīlī līnjī-līnjī ró. Ngá āzākā pēé ānī kô ākí ākó.

⁵ Òzō òjīlā āzā ānī lāfálé 'ásī ūnī tã āzā Ôvārī drī lēlé yī drī 'èlé kâyī tībē tã jūjū 'dí kâ rī sī rī kô rī, îcâ trá gólâ drī tī îrátalé Ôvārī drī, tālâ Ôvārī rī gógó āâ'dá ró bē tã gólâ drī 'è'á 'èlâ rī. Ôvārī â'dô îcá'á gólâ rī pālé, tālâ Ôvārī î'dí ngá áfē 'bá 'î drī-báḡáyī sī òjīlā drī līfī âmbé ākó kpāḡākū

ngá fě̃rě 'á. ⁶ Ngá āzā rī'á ālô. Nī â'dô kô tā įsũ ôjā 'bá ró. Nī 'bā ānī lįfį ā'dô Ôvârí drį kī nī rī, gólā â'dô tā mbįmbį rī 'é'á trá. Ôjįlā gólā tā âyį 'bá rī â'dô â'dó'á té ôzô fê drį lįl drį rī'á ôjįlā nōngá kó nālē nōngá kó nālē rī kâtí. ⁷⁻⁸ Gō'dá nįngá sī, tā įsũ gólākā â'dô 'bā'á lįfį rį rį 'á kâ rī tí, nō kpá gō'dá nā kpá rī. Gólā nįl tā mbįmbį 'ělē rī kô'dáwá. Gólā rī gógó 'dī įsũ kô kī nī rī, Ôvârí â'dô tā nįnį âfě'á yí drí. Ôvârí fěē íyíkā ngá āzākā drįlā gbō kó kô'dáwá.

⁹ Âmā âdrúpį yí âmā ízó yí bē, ôzô ānī ā'dô kpálē ngá ākó rī, nī â'dô āyikō ró, tālā Ôvârí â'dô ānī 'bā'á â'dólē ôrē bē. ¹⁰⁻¹¹ Ngá gō'dá ānī rī gógó â'dó 'bá ngá-tį bē dũu rī 'bá yį, ôzô ôjā ānī trá kpálē ũgúlį 'á rī, nī â'dô āyikō ró, tālā gólįyī ngá-tį įyíkā rī 'bá yí bē â'dô â'dó'á té ôzô fê fōô ômā kâ gō'dá gólā ândrá 'bá 'wāā hāwô įtú âmē drį sī rī kâtí. Įtí ró rī, ôjįlā ngá-tį bē įyį drįgá dũu rī â'dô drā'á 'wāā įtú gólįyī drį rįzô tā įyį nyāányā kâ rī 'bá yį 'ělē rī sī.

¹² Ôzô nī ôrī fįl âtũ-âtũ sī kâyį lānō kâ rī tú rī, Ôvârí â'dô ôrē fě'á ānī drí. Má âtā tā rī nō ānī drį lįl, tālā ôzô nī ôlāvũ trá tā 'dī 'ásī rī, Ôvârí â'dô ānī 'é'á rįlį zāā lédrē-lédrē ró gbádú drį-'lā ānıkā ró, ôzô gólā drį tā lā 'bārē trá fělē ānī gólā rī lōvó bē rī 'bá yį drį rī kâtí. ¹³ Kâyį lānō kâ rī tú rī, nī âtā kô kī nī rī, āâ'dô Ôvârí l'dī ānī ũjũ'á tā ônjį 'ělē, tālā Ôvârí lěē kô tā ônjį 'ézó ālōwālā, gō'dá gólā jũu ôjįlā āzākā kpá kô ālōlā tā ônjį 'ělē. ¹⁴ 'Dįl tā lōvókô ānī nyāányā kâ rī â'dô ānī âsē'á nī tā ônjį 'ělē. ¹⁵ Tālā tā lōvókô âsē íyíkā tā ônjį, gō'dá vólē drį lā 'ásī rī, tā ônjį gō'dá âsē íyíkā ôdrā.

¹⁶ Âmā ízó yí âmā âdrúpį yí bē, áâdô ānī kô âfį-âfį tā ônjį kâ rī sī. ¹⁷ Ngá âmā átā Ôvârí drį âfělē âmā drį rī 'bá yį rī'á jára'bítį tândí ró. Ā'dô kpálē vō iwā įtú kâ parā bē rī ôôjā rũ nī rī, Ôvârí rī nyāányā gólįyī lō'bā 'bá rī ôjā rũ íyíkā kô ālōwālā. Įtí rī, mǎ nį trá kī nī rī, Ôvârí ũjũu âmā kô'dáwá tā ônjį 'ělē. ¹⁸ Ôvârí 'bā âmā trá â'dólē ôjįlā íyíkā ró tā âtį-âtį

pãtĩ íyíkâ Yésū rî tāsī âfělé ãmâ drí rî sī, té nyé òzō gólâ drí lělé 'elé rî kâtí, tãlá mã ã'dô ró bê ngá drĩ-káká ró ngá-tĩ tã lâ drí lâzélé rōô rî ró, ngá-tĩ ãzâ 'bá yî lédrě-lédrě bê drílâ lô'bálé trá rî 'bá yî drĩ sī.

Tã tã Ôvârí kâ ârî-ârî lâ gō'dá 'ě'ě lâ bê rî tāsī

¹⁹ Ámâ ízō yî ámâ âdrúpĩ yí bê, nĩ ârî drě úlĩ nō, nĩ ã'dô bê rĩ'á rî, nĩ rî rĩlĩ bĩlĩ ígâ-ígâ sī kárâ njãã tã átálé rî 'bá yî ârízó 'wãã. Gō'dá nĩ ã'dô kpá mǎnísī ró úlĩ ítō vō átálé rî 'á. Gō'dá nĩ ã'dô kpá mǎnísī ró 'álé âdrã-âdrã tāsī. ²⁰ Má âtã nōtĩ ró, tãlá rĩrĩ mbĩmbĩ gólâ Ôvârí drí lělé ãmâ drí rízó rî ã'dó kô 'álé âdrã sī. ²¹ Ítĩ rî, 'dōvó nĩ âyê tã lârákô tã ònjĩ-ònjĩ rî 'bá yî, gō'dá 'álé âdrã bê vólé, nĩ 'dê nĩ trō ró úlĩ Ôvârí kâ rĩ'dĩ lôfílĩ ãnĩ 'á, gōzó rĩlĩ zělé lâ 'á ãnĩnĩ ró. Úlĩ gólâkâ 'dĩ ã'dô ícã'á ãnĩ 'bálé nĩ ã'dólé rĩlĩ mbĩmbĩ ró.

²² Nĩ ârî úlĩ gólâ Ôvârí kâ rî rĩ'dĩ. Nĩ ãsũ kô kĩ nĩ rî, ícã trá cé úlĩ rî 'dĩ lĩngô-lĩngô lâ ârízó rĩ'dĩ. Nĩ 'ê kpá tã Ôvârí drí átálé rî rĩ'dĩ. ²³⁻²⁴ Ôzō nĩ ãârĩ úlĩ 'dĩ lĩngô-lĩngô lâ rĩ'dĩ gō'dá 'ézó lâ té vó lâ 'ásĩ kô'dáwá rî, ãnĩ tã ã'dô ã'dó'á òzō òjílã gólâ ngãã âtrō 'bá íyî lĩfĩ ãndrízó 'á lâ, gō'dá 'wãã ngãzō nĩlĩ gō'dá nĩlĩ lâ lârákô drílâ ãndrĩlĩ ngãã 'á 'dĩ drí jãzó drĩ lâ 'ásĩ rî tí. ²⁵ Ôzō òjílã ãnĩ lâfálé 'ásĩ òrĩ trá kárâ úlĩ tãndĩ Ôvârí kâ 'dĩ yî ãsũlĩ dódó, gō'dá tã lâ 'ézó rî, tã 'dĩ ã'dô sũ'á Ôvârí rú, tãlá nĩ rî 'dĩ tã úlĩ gólâkâ tãndĩ 'dĩ drí ã'dálé 'dĩ 'é'á rĩ'dĩ. Úlĩ 'dĩ 'bá yî cú mbârákã bê ãmâ ãnjĩlĩ tã ònjĩ ãmákã 'ásĩ.

²⁶ Nĩ ãã'dô ãnĩkâ ãsũ'á lâ kĩ nĩ rî, ãyĩ ãã'dô rĩ'á 'dê'á lãtĩ Ôvârí kâ rî 'bá yî vósĩ, gō'dá nĩngá sī rî, nĩ òrĩ zãã úlĩ ònjĩ-ònjĩ átálé rĩ'dĩ òmbã sī ãzĩ-ãzĩ drí rî, 'dĩ rî 'dê'dê ãnĩkâ Ôvârí vósĩ 'dĩ rĩ'á lôsĩ ãkó. ²⁷ Lãtĩ gólâ rízó 'dělé Ôvârí vósĩ mbĩ rî rĩ'dĩ rĩ'á gólâ drí átálé rî 'elé rĩ'dĩ, òzō kí'á nĩ rî ãnĩ drí ãmvã-ãnjĩ pãlé gō'dá kpá ãyĩzĩ yí bê ngá sī rî yî tí. Gō'dá

ānī drī 'dēlé kô lâtī ōnjī ōjīlā gólīyī Ôvârī rī gā 'bá dó rī 'bá yí kâ 'ásī.

2

Tā ōjīlā lāfā cācā tāsī

¹ Ámâ âdrúpī yī ámâ îzó yí bê, nī lē tā trá Kúmú āmákâ Yésū Krístō gólâ â'dó 'bá sísí āzī-āzī drī sī rī 'á. Ítí ró rī, nī 'bā ōjīlā āzākā kô ālôlâ â'dólé gārḗ ōjīlā āzâ 'bá yī drī sī. ²⁻³ Ōzō ōjīlā āzâ â'dó 'bá ngá-tī bê dūū rī āānī trá ítá lānjā bê yí rú gō'dá kpá tó mó dáābō 'ásī bê íyī drī-mvá 'á, drīlā ngāzō âfílí ānī lāfálé 'á ānī drī rú ê'bérē vō ālō 'á rī tú rī, gō'dá nīngá sī, ānī drī ngāzō tā âtálé gólâ drī kí'á nī rī, “Āgō āmbá, ní ānī âtī 'á nōlé rīlī rī-vō tándí nō drī.” Gō'dá volé drī lā 'ásī, āzâ íyíkâ ngá ākó lé 'bá 'í cú ítá līrīkū bê yí rú njāvō-njāvō, drīlā ngátá íyíkâ kpá ngāzō âcálé, gō'dá ānī drī ānīkâ ngāzō tā âtálé gólâ drī kí'á nī rī, “Nī nī ānīkâ rīlī gīā ĩnyákú drī ĩbírībī nā drī nālé”, ōzō ngátá nī āāyē gólâ íyíkâ âdrélé pá drī ūrū yā rī. ⁴ Ā'dī 'bā ānī ōjīlā lāfálé cālé rī nī yā? Ōzō nī ōcā ōjīlā lāfálé trá rī, 'dī nī 'ê trá tā ōnjī 'í.

⁵ Nī ndrē drē, ámâ îzó yī ámâ âdrúpī yí bê, Kúmú āngí āmákâ Ôvârī rī gógó êpē ngá ākó lé 'bá trá íyī tā lēlé 'í'dī, tālā gólīyī ōrī ró bê kūmū íyíkâ rī zēlé cú tā tándí āmbá dūū yī Ôvârī drī 'bālē fēlé drī-'ā ró gólīyī íyī lôvó bê 'dī 'bá yī drī 'dī bê. ⁶ Ā'dô kpálé ítí rī, ānī nyāányā îzā ngá ākó lé 'bá rú trá. Ā'dô â'dó'á ngá ākó lé 'bá 'í'dī ānī lārākō 'elē yā? Ā'dô â'dó'á gólīyī 'í'dī ānī lāsélé nīlī ājī bê lā kúmú āndrá sī yā? 'É'ē, â'dô â'dó'á ngá-tī dūū lé 'bá 'í'dī. ⁷ Ā'dô kpá 'bā'á gólīyī ālôlâ 'dī 'bá yī 'í'dī úlī ōnjī âtá 'bā ānī gólīyī Yésū Krístō rī rú âpázó drī lā rī yī rú rī. Gō'dá bê trá ítí rī, nī 'bā lānjī ngá-tī dūū lé 'bá rú ā'dô tāsī yā?

⁸ Ōzō nī āārī tā gólâ Ôvârī āmákâ drī 'bālē āmâ drī rī trá kí nī rī, “Nī 'bā āzī-āzī yī lôvó ndrī kpá té ānī drī ānī lôvó

'bārē kâtí” rî, 'dîi â'dô â'dó'á tândí ró lâvũlí gārã. ⁹ Gõ'dá òzõ nî ò'bā òjílã äzâ 'bá yî trá â'dó'lé gārã äzâ 'bá yî drîi sî rî, 'dîi nî 'è tã ònjí tētē trá, tãlã óômbê ânî trá tã îzã 'bá ró â'dô tã Ôvârí kâ 'bälé 'élé rî vó ró. ¹⁰ Òzõ òjílã älo ânî lâfálé 'ásî âârî tã Ôvârí kâ 'bälé 'élé rî trá ndrî, gõ'dá drílã älo rî âyézó 'è äkó lâ rî, 'dîi gólã trá tã Ôvârí kâ 'bälé 'élé rî ârí 'bá lâ kô rî i'dî. ¹¹ Rî'á îtí lâ 'dî ró, tãlã Ôvârí rî gógó âtã nî ngbálí-ngbálí kî nî rî, “Nî 'bã 'dãzí rî òkó ânî ügúlí 'á kô.” Gõ'dá Ôvârí âtã kpá nî kî nî rî, “Nî fû òjílã kô.” Tã rî 'dî tãsî rî, òzõ kpálé nî ò'bã 'dãzí rî òkó kô ügúlí 'á rî, gõ'dá òzõ nî üfû òjílã trá rî, 'dîi ânî rî'á tã Ôvârí kâ 'bälé 'élé rî ârí 'bá kô rî i'dî. Îtí, òzõ nî înzã òjílã rú trá rî, äâ'dô kpá lânjõ fê'á ânî drí lâvũlí kôrô.

¹² Tã âtã-âtã ânîkã 'ásî ndrî gõ'dá kpá tã 'è'è ânîkã 'ásî ndrî rî, nî îsü dódó kî, Ôvârí â'dô tã ânîkã kî'á â'dô tã gólãkã kî 'bá nî rî, nî òlê äzí-äzí kpá òzõ ânî drí ânî íffí lèrê kâtí rî rú. Ôvârí 'bã tã 'dî ämã pãzó mbârãkã tã ònjí kã rî 'ásî. ¹³ Òzõ nî ä'dô tã tândí 'è 'bá òjílã drí kô rî i'dî rî, Ôvârí 'é tã tândí ânî drí kpá kô. Äâ'dô tã ânîkã kî'á, té òzõ tã ânî drí rî'á 'èlã òjílã drí rî vó ró. Tã tândí 'è'è 'dî â'dô Ôvârí rî 'bã'á â'dó'lé äyîkô ânî bê kâÿî tã kîkî kã sî.

Tã tândí 'è'è rî â'dálã nî kî òjílã lè tã trá Ôvârí 'á rî

¹⁴ Ämã âdrúpî yî ämã îzó yí bê, â'dô â'dó'á kó ängô tí yã, òzõ nî äâtã kî'á nî rî, nî 'bã tã lèlê ânîkã trá Ôvârí 'á, gõ'dá nîngá sî rî, nî gõ nî 'é tã rî 'dî kô â'dô lâ vó ró rî yã? Pãtîi tã lèlê ânîkã 'dî â'dô fí ânî pã'á trá yã? 'Dîi îcã kô. ¹⁵⁻¹⁶ Òzõ nî òndrê òjílã äzâ trá älo ânî lâfálé sî ítã îzã bê ngätã ngá-îyínyâ îzã bê, gõ'dá ânî drí ngãzó tã âtálé drílã kî'á nî rî, “Ôvârí äâ'dô ní bê, ní â'dô ró bê ítã lânjã bê, gõ'dá kpá ngá-îyínyâ tândí bê”, cú îtí òjílã rî 'dî ämú äkó älôwálã

rî, 'dîi â'dâ íyíkâ ã'dô 'î yã? 'Dîi rî'á cú ití tã ífí ãkó. ¹⁷Ítí rî, tã lë'lë ãníkâ élê tã lâ 'ê ãkó rî ã'dô ã'dó'á lôsî ãkó.

¹⁸Ôzô ôjílã äzâ älo äâtâ tã má drí kí'á nî rî, “Ícâ trá ôjílã äzâ drí rîzó cú tã lë'lë Ôvârí 'á rî bê, gô'dá äzâ älo rî íyíkâ rî'á cú tã 'ê'ê tãndí bê ôjílã drí” rî, má ã'dô âtá'á lâ drílã kí nî rî, “Gô'dá ní 'élé bê tã äzãkã kô'dáwá rî, ní ã'dô áníkâ gô'dá ã'dá'á lâ má drí kí'á nî rî, ní äã'dô trá cú tã lë'lë bê Ôvârí 'á rî íyíkâ ángô tí ró yã? 'Dîi má ã'dô tã lë'lë ámakã ã'dá'á ní drí cú ití drî vë ãkó, tãlã tã 'ê'ê ámakã Ôvârí 'á rî sî.” ¹⁹Nî lë tã trá kí'á nî rî, Ôvârí rî gógó rî'á älo yã? Rî'á tãndí ró. Sātánã yî lë íyî kpá ndrî 'dó tã 'dî. Ítí rî, Sātánã rî gólîyî rî'á üřî bê kpã kpã kpã. Tã lë'lë élêwálã tã 'ê'ê ãkó rî ícã kô ôjílã pälé.

²⁰Gô'dá bê ití rî, äni ôjílã gólîyî tã nî ãkó nô 'bá yî, nî lë má drí ã'dázó lâ äni drí kí nî rî, tã lë'lë Ôvârí 'á cú ití 'ê'ê lâ ãkó rî rî'á cú ití lôsî ãkó yã? ²¹⁻²²'Dôvó nî 'dê mã ndrê ämã á'bíyã Äbãrãyãmã. Gólã itô íyî mvã Ísákã rî fëlé ngá fëfë ró Ôvârí drí vö ngá lî kã Ôvârí drí rî drî. Gólã rî'á tã lë'lë bê gô'dá kpã cú 'ê'ê lâ bê. Tãlã 'dîi tãsi rî, Ôvârí ndrê gólã ôjílã tã mbî 'bá ró. Nî äri trá yã? Ítí rî, tã 'ê'ê gólãkã ã'dã tã lë'lë gólãkã rî 'dî. ²³Gô'dá tã rî 'dî drí ã'dózó ôzô îgílî trá rî kãtí kí'á nî rî,

“Äbãrãyãmã 'bã tã lë'lë íyíkã trá tã ätã Ôvârí kã rî 'á, gô'dá tã rî 'dî tãsi rî, Ôvârí drí gólã rî zîzó ôjílã tã mbîmbî 'ê 'bá ró.”

Tã Ômvó Ngá 15.6

Gô'dá drílã ngãzó zãã rî'á Äbãrãyãmã rî zîlí íyî lâmvû-äziyã ró.

²⁴⁻²⁶Mã ndrê drê tã Rãhãbã kã. Ôzô gólã ã'dô kpálé ägô kpã 'bá ró sîsî lâ sî rî 'dî rî, gólã lâgû lómígówá 'bãsurú Ísîrã'élê kã rî 'bá yî 'ásî ngá-îyínyã sî vö rû lâpízó ôjílã rî 'bá gólîyî lôndãlé rî 'bá yî drí sî rî bê, gô'dá drílã kpã gólîyî

jōzó gólé volé kôro pávo tị ngĩ āzā 'ásĩ, tǎlā gólĩyĩ òpā ró ngá bē. Tā 'dĩ tāsĩ rĩ, Ôvārĩ drĩ Rāhábā rĩ ndrēzó tā mbĩmbĩ 'ē 'bá ró.

Tā 'ē'ē òjĩlā ká â'dô gólā rĩ 'bā'á nĩ â'dólé mbĩmbĩ ró Ôvārĩ rĩ lĩfĩ drĩ 'á 'dó tā lēlē gólákā Ôvārĩ 'á rĩ bē. Tā lēlē gólákā élēwálā ícá kô gólā rĩ 'bālé â'dólé òjĩlā mbĩmbĩ ró. Tā lēlē élēwálā tā 'ē'ē ákó rĩ rĩ'á òzō āvō lówó-lówó ákó yí 'á rĩ kátí.

3

Tā lāndrā tāsĩ

¹⁻² Ámā âdrúpĩ yĩ ámā ízó yí bē, nĩ kĩ kô, yĩ lē trá â'dólé tā Ôvārĩ ká ìmbá 'bá ró 'wāā, tǎlā âmā ndrĩ 'dó tā ányā átá 'bá 'ĩ, mǎ â'dô ícá'á úlĩ ányā ìmbálé. Tā ìmbá 'bá â'dô ádré'á Ôvārĩ ágálé tā lâ kílĩ lǎnjĩ-lǎnjĩ ró ĩtú tā-vó kíkĩ ká rĩ sĩ. Òzō ā'dô òjĩlā āzā ò'ē tā ònjĩ kô tā drĩlā átalé rĩ tāsĩ rĩ, 'dĩ òjĩlā rĩ 'dĩ trá rĩ'á lĩnjĩ-lĩnjĩ ró, gō'dá gólā trá cú yí drĩ.
³⁻⁴ Tā â'dā ngá fĩnyáwá ká â'dózó ngá ángĩ drĩlĩ rĩ ĩ'dĩ rĩ'á nō. Lókĩ 'bá ālō â'dô òtólō'bĩ ĩtĩ ká bĩ'á cé fē mvá fĩnyáwá sĩ. ĩtĩ â'dô ĩyíkā kpálé ángĩ ángĩ ró cú mbārākā bē rĩ, lókĩ 'bá â'dô ícá'á cú tị lâ yĩ bĩlĩ fē mvá sĩ vō yí drĩ lēlē rĩ 'á. ⁵ ĩtĩ rĩ, lāndrā â'dô kpálé ngá fĩnyáwá 'ĩ rĩ, gólā kpá cú mbārākā bē tā ángĩ ángĩ 'ēzó. Nĩ ndrē lǎsĩ ĩlákō fũ 'bá 'dēlē òmā 'á rĩ, zā vō ángĩ. ⁶ Lāndrā rĩ'á lǎsĩ kátí. Ngá āmbá âmā rú'bá 'á rĩ yĩ drĩlĩ sĩ, lāndrā ĩ'dĩ rĩ 'bá òjĩlā kũlütütü ĩzálé tā tị ònjĩ dũũ rĩ 'bá yĩ sĩ rĩ. Gólā āsē tā ònjĩ nĩ ĩtú úlĩ ĩtózó átalé rĩ sĩ, kpá búũũ ĩtú òdrā ká rĩ tú rĩ. Lāndrā ù'dú tā ònjĩ íyíkā 'dĩ 'bá yĩ 'dó Sātánā drĩgá sĩ. Gō'dá tā ònjĩ lāndrā ká 'dĩ 'bá yĩ drĩ òjĩlā lófízó lǎsĩ ándrē 'á. ⁷ Òzō òjĩlā òtrō tā bē kpálé kōrōnyā ārĩwá bē drĩgá sĩ ndrĩ rĩ, ⁸ gō'dá gólĩyĩ ícá gbō kô tị cĩlĩ ĩyĩ lāndrā drĩ. Gólā nĩjĩ tā ònjĩ tētē lāndrā drĩ 'é'á 'ēlā rĩ kô. Lāndrā rĩ'á òzō ĩnĩ sĩ-'bálé kátí cú gũ bē.

⁹ Æmâ lãnrâ ãlô nõ sî, mã lûyî kpá Ôvâri ãmâ átá Kúmú ángí ró rî, gô'dá nĩngá sî, mã gô mã trí kpá ôjílã. 'Dĩ ã'dô ã'dó'á ángô tí ró ãmâ drí tã ònjí átázó ôjílã Ôvâri drí 'bãlé íyî lâràkô kâtí rî 'bá yî rú yã? ¹⁰ Lãnrâ ãlô nõ sî, mã lûyî gô'dá mã âtâ kpá tã ònjí. Ámâ âdrúpî yî ãmâ ìzó yí bê, ã'dó kô ítí lâ 'dĩ ró. ¹¹ Bê rî'á ìcâ-ìcâ ró pãtî kî nĩ rî, ìmvú tãndí drí kpá âfôzó ìmvú ònjí bê kpãkã ãlô óró ãlô rî 'ásí yã? ¹² Fê-kã ã'dô ìcá'á fí trá 'wãlé púrúcí ífí ró yã? Ngã gô'dá púrúcí ã'dô ìcá'á fí trá 'wãlé fê-kã ífí ró yã? Ícá kô ã'dólé ítí lâ 'dĩ kâtí.

Tã tã nĩnĩ gólã tã lâ drí sũlî Ôvâri rú rî tã sî

¹³ Ôzô ôjílã ãzã ãlô ãnî lâfálé 'ásí ìsũ tã trá kî nĩ rî, yí ãã'dô pãtî tã nĩnĩ gólã tã lâ drí sũlî Ôvâri rú rî bê rî, 'dôvó tã 'è'è gólãkã rî 'bá yî ãã'dã pãtî gólã tã nĩnĩ 'bá ró, tãlã gólã rî 'dĩ rî'á tã tãndí 'è'á lãtî dódó rî 'ásí lómbé-lómbéwá ãkó. ¹⁴ Ôzô ãzî-ãzî tã òrî zãã âgílí ãnî ìfî rî, gô'dá kpá ôzô nĩ òlẽ ã'dólé ôjílã ãmbá ró rî, nĩ ârú ãnî kô tã nĩnĩ ãníkã tã sî, tãlã áru-áruwá ãníkã 'dĩ rî'á ònjô 'î. ¹⁵ 'Dĩ rî, tã nĩnĩ ãníkã 'dĩ Ôvâri ãfê'è nĩ kô ãnî drí. 'Dĩ ôjílã kã 'î ôzô tã nĩnĩ ìnyákú drí kã nõ kâtí. Á'dó kô ngá tîbê Líndrí Tãndí Ôvâri kã rî drí ãfê'è nĩ ãnî drí rî 'dĩ. 'Dĩ Sãtãná yí kã rî 'dĩ. ¹⁶ Mã âtâ ítí, tãlã ôzô nĩ ã'dô âgî-âgî 'bá 'î gô'dá kpá áru-áruwá 'bá 'î rî, 'dĩ 'bá yî rî'á tã gólîyî rî 'bá ôjílã 'bãlé rî'á tã ònjí 'èlé rôô gô'dá kpá rî 'bá tã 'bãlé ã'dólé kpõrõkõnyã rî 'dĩ.

¹⁷ Gô'dá tã nĩnĩ gólã Ôvâri drí ãfê'è rî íyíkã rî'á jãrá'bítí tãndí ró. Ítí rî, gô'dá ôjílã gólã ã'dó 'bá tã nĩnĩ tãndí 'dĩ bê rî, gólã ã'dô 'bã'á ôjílã gólã tã ã'dí lẽ 'bá 'dĩ rî ró, gô'dá gólã lâwãã ãzî-ãzî bê kô gô'dá tã ònjí lôgõ ãkó ãzî-ãzî drí. Gô'dá gólã ìcá kpá kô rî'á tã ònjí átálé ãzî-ãzî rú. ¹⁸ Gô'dá ítí rî, ã'dô íyíkã tã tãndí lôfõ'á 'dĩ tã ònjí rî vó lâ 'á. Gô'dá

â'dô kpá tã ã'dí lôfô'á rî'dî tã ònjâ-ònjâ kpõrõkõnyã rî vò lâ 'á.

4

Tã tã lôvókô ãmâ rú'bá kã rî drí rízó tã ònjí lôfílí ãmâ lâfálé rî

¹ Ngá ãnî 'ě 'bá rî'á lâwálé gõ'dá kpá rû fúlí ãnî lâfálé 'ásí rî ã'dô 'í yã? Tã lôvókô ndrî ãnî 'á rî rî'dî. ² Nî ndrê drê, ãnî rî'á ngá ãzâ lôvó lâ bê ãnî 'á. Gõ'dá nĩngá sî, nî ùsú ngá rî gógó 'dî kô. ãnî kpá rî'á ngá òjílã ãzâ kã lôvó lâ bê ãnî 'á. Gõ'dá nĩngá sî rî, nî ícá kô ngá rî 'dî ùsúlí. Gõ'dá nĩngá sî, ngá rî 'dî drí ãnî 'bázó rî'á lâwálé, rû fũfũ yí bê. Ítí rî, ãnî gõ'dá rî'á njãã òjílã fúlí. Gõ'dá ngbããngbãno, ãnî cú ítí ngá ãzâ ãkó ã'dô tãsí yã? 'Dĩ tãlã nî ìjî Ôvârí kô tã lâ tãsí. ³ Ngátá òzõ nî ìjî tã gõ'dá drê zãã nî ùsú ngá rî 'dî kô rî, 'dĩ tãlã nî lě ãnĩngá ngá rî 'dî cé tã lôvókô ãnĩkã ndélé vólé.

⁴ Nî nĩ kô kî'á nî rî, òzõ nî òlě ngá gólíyî ãngó 'á nò rî'dî rî, nî ícá kô â'dólé Ôvârí rî rû-lě-ãzí ró. ⁵ 'Dĩ tã ífí gólã Ôvârí drí tã âtázó kî nî rî, Líndrí Tãndí íyíkã yí drí 'bálé ãmâ 'á 'dî lě mã òrî ró zãã tótó Ôvârí rî lélé rî rî'dî. ⁶ Gõ'dá Líndrí Tãndí íyíkã âfě fãfã trá ãmâ drí gãzó dó tã gólã lôvókô ãmâ rú'bá kã rî drí lélé ãmâ drí 'élé rî 'élé. Búkũ Ôvârí kã kî nî rî, “Ôvârí rî'á ãjú-'bá-ãzí ró òjílã gólíyî áru-áruwá 'bá ró gõ'dá tã íyíkã gã 'bá dó rî yí drí. Gõ'dá gólã íyíkã bê-rî rû-lě-ãzíyã ró òjílã gólíyî iyí ífíí fě 'bá gólã zélé rî 'bá yí bê.”

Úlî Mãnĩgõ 3.34

Rû jãjã Ôvârí ngálã rî

⁷ Bê trá ítí rî, nî sô drî Ôvârí zélé, gõ'dá nî gã Sătánã dó. Gõ'dá nĩngá sî rî, Sătánã â'dô ãnî ãy'é'á. ⁸ Nî êsê rû ãnyí

Ôvâri lăgătî, gô'dá Ôvâri â'dô kpá rû êsê'á anyî ânî lăgătî. Ânî tâ ònjî 'bá, nî jî ânî drî ngbángbá tâ ònjî âníkâ 'ásî. Ânî rî'á tâ ìsû-ìsû bê rî. Ítí rî, nî 'bá tâ ìsû-ìsû âníkâ â'dô cé âlô Ôvâri rî tāsî. ⁹ Nî â'dô tâ ìsû ró tâ ònjî âníkâ rî 'bá yî tāsî. Nî 'ê ìzā, nî ngô áwó ì'dî tālā tâ ònjî âníkâ tāsî. ¹⁰ Nî sô ânî drî Ôvâri zĕlé ngá fínyáwá ró Kúmú àndrá, nīngá sī, gólá â'dô ânî ìngá'á â'dólé òjílā íyíkâ ró.

Tā òjílā lăfálé cācā tāsī

¹¹ Ámā àdrúpî yî ámā îzó yî bê, nî ngô tâ kô ânî ázî-ázî yî rú òjílā ázâ 'bá yî drî. Ôzô nî ò'ê trá ítí rî, nî 'bá ânî trá àdrélé tâ kî 'bá ró ânî ázî-ázî yî drî sî. 'Dîi rî 'á rî, nî rî 'dî tâ 'bā'bā Ôvâri kâ rî òṅṅ'á, gô'dá nî rî 'dî ìnjîlâ kô. Tā âníkâ bê-rî tâ 'bā'bā 'dî ìnjî-ìnjî lâ ì'dî. Á'dó kô tâ ázî-ázî kâ rî kîkî lâ ì'dî. ¹² Cé rî'á Ôvâri ì'dî gólá 'ê 'bá tâ-vó òjílā kâ kílî rî. Gólá ì'dî rî'á cú fāfā bê òjílā pázó, gô'dá kpá fāfā bê lāṅṅ fĕzó òjílā drî. Gô'dá â'dô bê ítí rî, nî kî tâ kô ânî ázî-ázî yî rú gólîyî zîzî sî òjílā ònjî ró.

Tā áru-áruwá tāsī

¹³ Nî ârî drĕ, ânî gólîyî tâ ìsû 'bá kî, ìyî â'dô 'ê'á lâ òzô sū 'bá ìyî rú rî tí rî, nî âtâ tâ trá kî nî rî, “Àndrô, cú ítí tâ ázâ àkó, âmâ trá nî'á jăřîbă rî gógó nā 'á tólā. Mā â'dô rî'á tólā ndrô âlô ngá âmákâ gĭlí gô'dá kpá lăzĭlí gĭlí. Gô'dá nīngá sī, mā â'dô â'dólá cú lăfā bê dūū.” ¹⁴ Pătî-pătî ró, nî nĭjî ngbá tâ gólā 'ê 'bá â'dólé ìdrú rî kô. Âmâ rĭrĭ òzô â'dô kâtî yā? Âmâ rĭrĭ āngó nō 'á rî rĭ'á òzô lūmvū āmé òcĭkā kâtĭ ndrĕlé cé ngbāngbānō tí, drĕ ākpākā'dā drĭlā àvĭ ākó ĭlĭ 'á rĭ. ¹⁵ Úlĭ āmbá 'dĭ 'bá yĭ volé drĭ lâ 'á, nĭ âtâ cé kĭ nĭ rĭ, “Ôzô Ôvâri òlĕ trá rĭ, áâ'dô âmâ lôpé'á, tālā mā â'dô ró fĭ kpá zāâ lédrĕ-lédrĕ ró ìdrú, gô'dá mā â'dô tâ ázâ nō 'ê'á gô'dá kpá nā rĭ 'ézó.” ¹⁶ Gô'dá nĭ rĭ ânĭ àrúlı tâ gólā ânĭ drĭ lĕlé 'êlé rĭ tāsĭ. Áru-áruwá 'dĭ rĭ'á ònjĭ ró.

¹⁷ Ōzō nī ūnī tā mb̄mb̄ 'ēlé rī trá gō'dá âyézo lá 'ē ákó lá rī, 'dī nī 'é tā sū 'bá Ôvârí rī līfī drī 'á kô rī trá.

5

Drī-mb̄lí sôsô ngá-tī dūū 'bá līfī rī

¹ Ānī ōjīlā ngá-tī dūū lē 'bá rōō rī 'bá yī, nī ârī drē tā nô. Nī â'dô kpá tā ĩsū ạngí bē, tālā tā p̄t̄t̄ ró tā ạngí â'dô 'ē'á â'délé ānī drī. ²⁻³ Ōzō ĩtú tā kīkī kâ rī ôcâ trá rī, ngá-tī ānīkâ dūū 'dī 'bá yī â'dô rū ĩzā'á ndrī. Ítá lânjā ānīkâ 'dī 'bá yī, édrégó â'dô nyā'á lâ ndrī. Gō'dá lâfā ānīkâ â'dô lâká'á rū ĩzālē. Nīngá sī, lâfā lâká 'bá 'dī â'dô tā p̄t̄t̄ ānīkâ â'dá'á nī. Lāfā rī 'dī â'dô ānī lôzā'á ōzō l̄s̄ kâtí. ⁴⁻⁶ Nī nī trá kī nī rī, nī gā trá dó drī-'hā fēlé ōjīlā ngá 'ē 'bá ānī drī ạmvú 'á rī 'bá yī drī. Tā 'ē'ē ānīkâ ĩzā gólīyī tā mb̄mb̄ Ôvârí kâ 'ē 'bá rī trá, tālā gólīyī ôdrā ró bē. Ítí rī, gólīyī ícá kô ānī ât̄l̄. Gō'dá Ôvârí íyī mb̄ârākā sī ndrī ârī gólīyī gbálálá áwó bē rī trá. Nī gō nī rī trá cé dô 'á rī'dí bē lâ, gō'dá cé rīlī ānī tā ĩsūlī ĩ'dī ĩnyákú drī nōngá. Gō'dá ĩtí rī, ānī trá ōzō k̄b̄l̄k̄ 'bō 'bá 'bō'gólā Ôvârí drī 'ēlā līlā rī kâtí. Ānī trá njāâ fūlī.

⁷ Nī ndrē trá kī nī rī, tā ạngí ōnjī 'ē'á â'délé ngá-tī dūū 'bá drī. Ā'dólé bē trá ĩtí rī, âmâ ĩzó yī âmâ âdrúpī yī bē, nī rī drē títí ró fī ât̄t̄-ât̄t̄ sī Yēsū rī âgō-âgō tēlé. Nī â'dô ōzō ōjīlā gólā ngá'đí 'bá yī drī ạmvú 'á rī kâtí. Tālā gólā lē ngá-ĩyínyâ dūū ĩ'dī, gólā drī rīzó zāâ ngá-ậrú yī drī âfūlī ạmvú 'á 'dī vó lâ ndrēlē, té bũũ ngá-ĩyínyâ 'dī drī l̄nj̄zó gōzó ñlā 'bālē ěró 'á. ⁸ Ítí rī, nī âdrē Ôvârí rī mb̄ârākā sī rākā fē kâtí, tālā Kúmú âmákâ Yēsū trá 'ē'á âcálé âgólé. ⁹ Âmâ âdrúpī yī âmâ ĩzó yī bē, nī lôzô kô rū ĩzā ānīkâ tāsī, tālā Ôvârí ōzô lâjō fēē ānī drī. Nī ndrē drē, Yēsū tā âmákâ lâfálá cā 'bá rī trá rī'á ānyī âcálé âgólé.

¹⁰ Ámâ âdrúpĩ yĩ ámâ îzó yĩ bê, tâ ângũ 'bá gólĩyĩ ãkũ ró úlí Ôvârí kâ átá 'bá trá ânĩ á'bíyá yĩ drí, tâ 'è'è gólĩyĩkâ rĩ ãá'dâ rú ânĩ drí. Gólĩyĩ rĩ trá tíjí fĩi âtũ-âtũ sĩ ítú òjílâ drí rĩzó rĩ'á gólĩyĩ îzâlé, drílĩyĩ drẽ rĩzó úlí pẽlé Ôvârí rĩ vò 'á rĩ sĩ. ¹¹ Mâ ndrê gólĩyĩ òjílâ tâ 'è'è lâ yĩ drí sũlí Ôvârí rú rĩ yĩ ró, tâlâ gólĩyĩ âtũ fĩi trá âtũ-âtũ. Nĩ ârĩ trá âgô zĩlí Yóbô rĩ âtũ fĩi âtũ-âtũ ítú gólâ rĩ îzázó rĩ sĩ. Gô'dá nĩ nĩ kpá trá kĩ nĩ rĩ, ãdũkũ lâ sĩ Ôvârí drí ngá fẽzó gólâ drí. Ôvârí rĩ gógó nyáányâ lâ rĩ'á òjílâ îzâ ndrẽ 'bá 'ĩ, gô'dá kpá òjílâ pâ 'bá 'ĩ.

¹² Ámâ âdrúpĩ yĩ ámâ îzó yĩ bê, tâ ángĩ bê rĩ'á nõtí. Nĩ ìtrĩ lâtrĩtrĩ kô'dáwá ãlôwálâ Ôvârí rĩ rú sĩ gô'dá kpá rú âzâ sĩ. Ôzô nĩ òkĩ nĩ rĩ ãwô rĩ, nĩ kĩ nĩ rĩ cé áwô. Gô'dá nĩ òkĩ nĩ rĩ ítĩ kô'dáwá rĩ, nĩ kĩ rĩ cé ítĩ kô'dáwá, tâlâ Ôvârí rĩ 'álé òzó kô âdrââ ânĩ rú.

Tã rãtãã 'è'è tãsi

¹³ Ámâ âdrúpĩ yĩ ámâ îzó yĩ bê, òzô nĩ ã'dô trá tâ ìsũ bê rĩ, nĩ 'dê nĩ ìrátá ânĩ tĩ Ôvârí drí. Ôzô ãyĩkô ã'dô trá ânĩ cĩ'á rĩ, nĩ ngô lóngó Ôvârí rĩ lùyízó rĩ 'dĩ. ¹⁴ Ôzô nĩ ã'dô trá ngá lâzé bê rĩ, nĩ zĩ drĩ-'bá kãnjĩsã kâ rĩ 'bá yĩ ânĩ ngálâ, gólĩyĩ ìñĩ ró dô ânĩ rú tâ âtâ-âtâ bê Kúmú Yésũ rĩ rú sĩ, gô'dá kpá gólĩyĩ ò'è ró rãtãã Ôvârí drí ânĩ tãsi. ¹⁵ Nĩ 'è ítĩ, tâlâ tĩ drílĩyĩ ìrátálé tâ âtâ-âtâ tâ lèlè kâ 'dĩ sĩ rĩ ã'dô ânĩ rú'bá 'bã'á â'dĩlĩ. Ôzô ngátá ngá lâzé ânĩkâ 'dĩ ã'dô tâ ònjĩ ânĩkâ tãsi rĩ, nĩ nĩjĩ tĩ drĩ lâ 'ási, ã'dô ró bê Ôvârí drí tâ ònjĩ ânĩkâ âyézó. ¹⁶ Tãlâ ngá lâzé rĩ áfílí òzô 'dĩ kãtĩ, nĩ rĩ zãâ rĩlĩ tâ ònjĩ ânĩkâ ânĩ lâfálé 'ási rĩ ânglí, gô'dá nĩ ã'dô ró îzâ ró. Nĩ ângĩ tâ, gô'dá nĩ 'è ró rãtãã ãzĩ-ãzĩ drí ítú rú'bá âgĩ-âgĩ kâ rĩ sĩ, tâlâ Ôvârí ã'dô tâ ìdrĩ dã'á ânĩ rú.

Ôzô òjílâ tâ mbĩ 'bá òtĩrĩ íyĩ tĩ ìrátãã rĩ, Ôvârí 'è tâ ángĩ rĩ'dĩ tĩ drílâ ìrátálé 'dĩ drĩ lâ lògôzó. ¹⁷ 'Dôvó nĩ ìsũ drẽ tâ Èlíyã rĩ tãsi, gólâ cé rĩ'á òjílâ mvá 'ĩ âmâ drí ã'dórẽ tí. Gólâ

îrátã íyî tî pîpîsîlî ãlô sî kî nî rî, “Ôzê ù'dî kô.” Gô'dá nîngá sî rî, ôzê 'dî kô ndrô zâlô nâ párá njî-kázíyá 'á. ¹⁸ Dîî volé drî lâ 'ásî rî, gólâ drî kpá tî îrátázó ó'dí kî nî rî, “Ôzê ù'dî”, gô'dá ôzê drî ngázó rî'á 'dîlî cõrõ-cõrõ, ngá-ấrú drî ngázó ấfûlî 'bõlã-'bõlã vüdrî sî ndrî.

¹⁹ Âmâ ấdrúpî yî âmâ îzó yí bê, õzõ õjílã äzâ ùkû trá lätî tã ányâ rî kâ drîî rî, nî 'dê nî êdrê gólâ lätî tã mbî rî kâ drîî.

²⁰ Âmâ ndrî, mã nî trá tãndí ró kî nî rî, õjílã gólâ tã õnjí 'bá êdrê 'bá lätî mbîmbî rî drîî rî pâ gólâ î'dî õdrã 'ásî, gô'dá tã õnjí ämbá 'dî 'bá yî â'dô âyé'á lâ. Î'dî 'dî.

Tã-drĩ Lěě Ó'dí Óvârí Kâ

Avokaya: Tã-drĩ Lěě Ó'dí Óvârí Kâ New Testament

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Avokaya)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 2 Jun 2022

87931ba7-0e83-5f4d-bd6e-8c45876fc354